Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 43. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го БЕРЕЗНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 7, 1984 No. 43. VOL. XCI.

ВШАНОВУЮТЬ ПРОФ. ЯНОВА З НАГОДИ ЙОГО 75-РІЧЧЯ

Мюнхен, Західня Німеччина. — На четвер 15-го березня, заплянувано тут в УВУ офіційне передання Ювілейної книги ректорові В. Янову у його 75-ліття.

Том праць виходить заходом обидвох факультетів на 1096 сторінках, з участю 75 авторів, в тому 16 неукраїнських дослідників: сім німців, чотирьох французів, двох чехів, одного канадця і одного поляка.

Проф. д-р В. Янів.

В програмі вечора — крім слова голови семичленної редакційної колегії, проф. д-ра Олекси Горбача, і подяки Ювілята, — привітальне слово баварського міністра праці і суспільного ладу д-ра Ф. Піркля та привіти від українських та чужих установ, які наспіють на вечір. Книжка буде передана також всім авторам причинків до неї, які будуть у той час у Мюнхені. Інші автори отримають її та відбитки своїх статтей поштою.

Ціна книжки з опакованням і пересилкою — 110 н. м., або 41 ам. дол. чи 51 кан. дол. Хто до УВУ надішле замовлення до 30-го квітня 1984 року, отримає 10 відсотків знижки. Замовлення із чеками надсилати на адресу: Ukrainische Freie Universitat, Pienzenaueistr. 15 D-8000 Munchen 80, West Germany.

Осередок НТШ у Філядельфії відбув Збори

Новообрана Управа Осередку НТШ у Філядельфії: (сидять зліва): Н. Пазуняк, о. З. Злочовський, Б. Романенчук, Р. Смеречинська-Шуль, Г. Лужницький; (стоять зліва): Р. Максимович, О. Черник, В. Пушкар, Л. Рудницький, Я. Заліпський, М. Диміцький, А. Шуль.

Філядельфія (Р.С.Ш.). — У неділю, 19-го лютого ц. р., тут відбулися дев'яті з черги Загальні збори Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка. Вони відбувалися у просторому і гарному приміщенні УКУ. З важливих причин тим разом члени не дістали заздалегідь письмових повідомлень, а припізнені оголошення в пресі та декілька телефонів не могли запевнити великої фреквенції громадянства.

Д-р Богдан Романенчук, голова дотеперішньої управи, каденція якої протягнулась на чотири роки, спом'янув померлих двох членів і присутні вшанували їх пам'ять одноxвилинною мовчанкою. Опісля о. митрат Зенон Злочовський, парох церкви св. Михаїла, провів молитву, а д-р Леонід Рудницький привітав Збори від централі.

Провідником Зборів вибрано д-ра Григора Лужницького, а секретарями мгр Рожу Смеречинську-Шуль і д-ра Олександра Черника. Після звітів голови, секретаря, д-р Наталії Пазуняк, заступника голови д-ра Михайла Диміцького та скарбника д-ра Андрія Шуля, відбулася пожвавлена дискусія. Голова Контрольної комісії д-р Роман Максимович заявив, що провірка книг виказала все у доброму порядку і поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі. Присутні погодились на це одноголосно і щирими оплесками подякували уступаючій Управі за проведену працю.

Опісля предсідник попросив до голосу голову Номінаційної комісії і цей запропонував нову Управу у складі: д-р Богдан Романенчук — голова, д-р М. Диміцький — перший заступник голови і архівар, д-р Л. Рудницький — другий заступник і зв'язковий з централею, д-р А. Шуль — третій заступник і правний дорадник, мгр Рената Шаран-Олеарчик — секретар, д-р Володимир Пушкар — скарбник, мгр Р. Смеречинська-Шуль — пресовий секретар, і д-р Ігор Мірчук — референт молоді. Контрольну комісію очолив д-р Р. Максимович, а членами вибрано д-ра Олександра Білика та д-ра Ярослава Заліпського. Присутні одноголосно прийняли пропонований склад Управи.

Обширнішою була слідуюча точка зборів — внески, ради і поради, а після того о. З. Злочовський, нововибраний вільний член Управи, молитвою закінчив Збори.

Відтак господарі гостили присутніх кавою і солодким.

Вийшла збірка поезій Юрія Коломийця

Мюнхен, Західня Німеччина. — Минулого року із Бібліотеки Прологу і Сучасности, ч. 158, та видавництва „Сучасність" появилася 141-сторінкова збірка поезій Юрія Коломийця п.з. „Білі теми". Обкладинка у виконанні Анатоля Коломийця.

Проф. Богдан Рубчак і інж. Богдан Бойчук, поети і літературознавці, в антології сучасної поезії на Заході, „Координати", том II, характеризують попередню збірку Юрія Коломийця „Гранчасте сонце" так: „Світ поезії Коломийця — як світи багатьох українських поетів — передусім природа. Але в його творчості елементи природи перероджуються в цілком особливі, своєрідні явища, тільки випадково нагадуючи реальність. Це перетоплювання реальности білим вогнем поезії видно вже в самій назві збірки — „Гранчасте сонце". Це саме можна сказати і про нову збірку поета.

Книжку Ю. Коломийця „Білі теми", в ціні 8 долярів, можна купити в українських книгарнях або замовити у представника видавництва Ніни Ільницької: Nina Ilnytzkyj, 254 West 31st St. 15th Fl. New York, N.Y. 10001; Tel.: (212) 564-4334.

ПАПА ВІДВІДАЄ УКРАЇНЦІВ ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ, Ман. — З Канцелярії Митрополита Української Католицької Церкви в Канаді, Владики Максима Германюка, повідомлено офіційно українську спільноту, що Папа Іван Павло під час свого одинадцятьденного перебування у Канаді, від 9-го до 20-го вересня ц.р., відвідає вранці в неділю, 16-го вересня ц.р., теж вінніпеґську катедру свв. Володимира і Ольги.

Папа переїде Канаду дослівно „від океану до океану", починаючи з Квебеку, в неділю, 9-го вересня, після чого затримається більшменш по одному дневі в Монтреалі, Ст. Джансі, Монктоні, Галіфаксі, Торонто і Вінніпеґу, для якого призначена неділя, 16-го вересня, а потім в Едмонтоні та Ванкувері, з якого ввечері в четвер, 20-го вересня, повернеться до Риму.

Українська катедра свв. Володимира й Ольги не єдине в цих канадських відвідинах Папи місце, де він побуде на українському Богослуженні та зустрінеться з українцями північноамериканського континенту. Для Вінніпеґу, як міста, та українців цього міста, що є столицею української Канади, відвідини Папи Івана Павла в митрополичій катедрі мають велике значення.

Українці Піттсбурґу допомагають братам в Бразилії

Філядельфія (О.Татомир) — Під впливом трагічного репортажу про небувалу повінь у Бразилії, що її жертвою впали українські хлібороби, поміщеного в грудні минулого року у „Свободі", українці Піттсбурґу заходами інж. Михайла Комічака, відомого керівника української радіопрограми, зложили 2,424 дол. на допомогу потерпілим братам і сестрам.

Цей дар вони переслали до ЗУАДК-у, який в порозумінні з Радою Світової Суспільної Служби при СКВУ в Канаді наладнує організаційну мережу резподілу й широко закроєну акцію, щоб рятувати українські жертви повені. ЗУАДК окремим комунікатом, який вислано до української преси, повідомляє, що цьогорічну „писанку на ЗУАДК" Екзекутива призначила в цілості для потерпілих від повені українців у Бразилії.

І. Пригода став постійним організатором УНС в Ню Йорку

Джерзі Сити, Н. Дж. — З Організаційного Відділу УНСоюзу інформують, що Іван Пригода, відомий союзовий діяч та довголітній секретар 200-го Відділу УНСоюзу, Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, з днем 1-го березня ц.р. перейняв обов'язки постійного організатора УНС на місто Ню Йорку.

І. Пригода

Іван Пригода народився в селі Городиславичі біля Бібрки, Західня Україна, де від молодих літ був активним в загальногромадських установах. Він був членом до Управи читальні „Просвіта", належав до Управи місцевої кооперативи, де також сповняв обов'язки продавця. Був учасником курсу „Хліборобський вишкіл молоді" і був пов'язаний з Управою Сільського Господаря.

Рідне село покинув Іван Пригода 1944 року, переїхавши до Німеччини, а відтак 1949 року прибув до Америки й замешкав в Ню Йорку. На новому місці поселення негайно включився в громадську працю. Став членом місцевого Відділу ООЧСУ, був збірщиком фондів на УККА і інші громадські установи, а найважніше,став членом УНСоюзу в 361-му Відділі, а будучи з уродження підприємчивим, то в Відділі сповняв різні обов'язки: завідував бібліотекою, був касиром, а відтак заступником секретаря. Набравши відповідної практики ведення відділової праці, в 1972 році І. Пригода перейшов до 200-го Відділу в Озон Парку і став його секретарем. Як секретар в новому Відділі він не щадив ні часу, ні труду для союзової праці, а доказом служить це, що коли перебрав секретарство 1972 року, Відділ мав 115 членів, а зараз нараховує понад 280 членів.

Якщо говорити про союзову працю І. Пригоди, то він за 30 років праці для Союзу має відповідне знання, як продавати союзове забезпечення. Він є довголітнім членом „Клюбу Заслужених Союзовців", був учасником центрального курсу для секретарів і організаторів на Союзівці, був учасником секретарських курсів в Ню Йорку і в Головній Канцелярії УНС. Слід згадати і це, що І. Пригода є довголітнім членом Управи Окружного Комітету Округи Ню Йорк.

І. Пригода і його дружина Анна мають одного сина Івана, невістку Лінду і четверо внуків. Вони належать до української католицької парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Озон Парку, де І. Пригода бере активну участь в праці місцевих установ включно з Українським Патріярхальним Товариством.

Можна очікувати, що І. Пригода матиме повну співпрацю відділових урядовців Округи Ню Йорку, а це допоможе Округі й відділам виконати цьогорічну ювілейну квоту.

РОДИЧІ СХІДНЬОНІМЕЦЬКОГО прем'єр-міністра Віллі Штофа, п'ять членів сім'ї Берґів, погодилися залишити західньонімецьке посольство в Празі, куди вони втекли минулої п'ятниці і просили політичного притулку в Західній Німеччині, та повернутися до свого дому у Східній Німеччині. Західньонімецький міністер міжнімецьких зв'язків Філіпп Єннінґер повідомив, що згідно з компромісовою домовленістю, східньонімецький уряд погодився дати дозвіл сім'ї Берґів емігрувати до Західньої Німеччини леґальним шляхом.

ШВЕДСЬКІ ВІЙСЬКОВОМОРСЬКІ сили, які розшукують чужоземний підводний човен на прибережному дні шведських територіяльних вод, побачили на поверхні води водолаза, який виходив на острів поблизу бази Карльскрона, але, мабуть побачивши якусь небезпеку, втік знову в море. Військовий речник сказав, що водолаза бачили в середу минулого тижня в тому районі, де саме ведуться пошуки запідозреного човна. Прибережна охорона влаштувала погоню на острові Альмо з вівчарками за загадковим водолазом, але він щез у глибинах моря.

ВЕРХОВНИЙ СУД ПЕРЕРІШИВ СПРАВУ РІЗДВЯНИХ ВЕРТЕПІВ

Вашінґтон. — Тут у понеділок, 5-го березня ц.р., Верховний Суд перевагою одного голосу рішив, що міста, які виставляють прилюдно вертепи в часі Різдвяних свят не порушують тим признаного поділу поміж Церквою і державою. Це рішення в справі спору у місті Потакет, Ровд Айленд, одне з найважливіших рішень в останніх часах у питаннях релігії яке запало в користь Церкви.

Теперішнє рішення вперше дозволяє на публічний показ який є виявом виключно християнської релігії. Очевидно, ця постанова буде мати великий вплив на різдвяні вистави, які підготовляють поодинокі стейти чи міста. Справа публічного виставлення у місті Потакет ясел, яка тягнулася три роки довела до того, що багато інших міст перестало виставляти різдвяні вертепи. Тепер перед федеральним апеляційним судом проходить справа відклику подібного публічного виставлення сцени народження Христа в Скарсдейлі, Н. Й.

Справа вертепу у Потакет пройшла усі нижчі судові інсталяції, які відкинули дозвіл на нього. Теперішня постанова Верховного Суду, хоч перейшла більшістю тільки одного голосу, є перемогою для Уряду Роналда Реґена, який стояв за тим, щоб такий дозвіл мали міста і стейти.

НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ЗАКЛИКАЄ Р. РЕҐЕНА ДО ЗУСТРІЧІ З К. ЧЕРНЕНКОМ

Вашінґтон. — Канцлер західньонімецького уряду, який перебуває у З'єднаних Стейтах Америки з офіційною візитою, заявив, що президент Роналд Реґен і новий лідер Совєтського Союзу Константин Черненко повинні якнайскорше розпочати між собою діялог та приспішити відновлення переговорів про редукцію нуклеарної зброї, зокрема міжконтинентальних ракет і ракет середнього засягу. Запитаний кореспондентами на телевізійній програмі Ен-Бі-Сі чи він підтримує ідею евентуальної зустрічі Р. Реґена з К. Черненком, канцлер Коль відповів, що так, але така зустріч повинна проходити в діловій атмосфері і не бути використана засобами масової інформації обидвох сторін тільки для пропагандивних цілей. Зустріч, на думку Коля, треба дуже старанно підготовити.

Західньонімецький канцлер, який після похорону Юрія Андропова зустрічався з К. Черненком, мав вже нагоду вияснити совєтському лідерові позицію Західньої Німеччини до цієї справи. Він вважає, що майже ворожу ситуацію, яка заіснувала між ЗСА і СССР з одного боку і СССР і Західньою Европою з другого, треба якнайскорше зліквідувати бо всяке напруження веде до льокальних конфліктів, витрати гроша на зайву пропагандивну кампанію, а то й до війни.

Речники Державного департаменту заявили після виступу Коля на телепрограмі, що ЗСА тільки вітатимуть ініціятиву зустрічі із совєтським лідером, якщо така зустріч мала б принести користі для світового миру.

Канцлер Г. Коль і деякі американські політичні спостерігачі думають, що К. Черненко напевно з великим застереженням поставиться до західніх пропозицій зустрічі, поки не отримає „зеленого світла" від більшости членів Політбюра, бо досі він сам не запропонував ні однієї зміни в закордонній політиці.

Крім того Коль підтримує плян вдержання в Европі більшого американського військового контингенту в Рамках НАТО і погоджується, що головнокомандувачем збройних сил цього оборонного союзу повинен бути американський генерал.

У СВІТІ

У НЕДІЛЮ, 4-ГО БЕРЕЗНЯ Ц. Р., ПАПА ІВАН ПАВЛО II відправив Понтифікальну Літургію в пам'ять св. Казимира, патрона католицької Литви, і висловив повну солідарність з католиками в тій країні, які „страждають за свою віру". В Богослуженні взяли участь єпископи з 12-ох европейських країн, включаючи Югославію і Польщу. Деякі джерела у Ватикані твердять, що Папа хоче відвідати Литву. Св. Казимир, польський князь і великий герцоґ Литви, помер 4-го березня 1484 року і був похоронений в катедрі у Вільні, історичній столиці Литви.

В ЛЯ ПАЗ, СТОЛИЦІ БОЛІВІЇ, невідомі терористи підкинули бомбу біля резиденції американського амбасадора Едвина Корра, але,на щастя, нікого не вбито, ані поранено. Болівійська поліція твердить, що цей бомбовий замах був призначений для резиденції американського амбасадора. Амбасадор Корр був на офіційному виїзді з Ля Паз, про що терористи, мабуть, не знали.

ШВЕДСЬКІ ВЛАСТІ ПОВІДОМИЛИ, що їх морська розвідка мала відкрити трьох „чужинецьких" водолазів біля шведської морської бази в Карльскрона та закинули бомби в цьому місці, де їх відкрито. Вони теж повідомили, що в околицях бази спостережено „підводний човен невідомого походження". В минулому шведський уряд повідомляв, що совєтські підводні човни часто нелеґально припливили на шведські територіяльні води в цілі збирання відомостей про шведські оборонні інсталяції.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ В СТОЛИЦІ НІҐЕРІЇ Лягосі повідомили, що протягом останнього тижня лютого ц.р. понад 1,000 осіб згинуло під час релігійних заворушень в містечку Йоля. Релігійні мусулманські фундаменталісти почали нападати на поліційні станиці, вживаючи модерної зброї. Ці заворушення повстали після поминального зібрання з нагоди третьої річниці смерти фундаменталістичного провідника, вбитого поліцією в 1981 році.

ПОЛЬСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ПРИМАТ кардинал Юзеф Ґлемп, відвідуючи Бразилію 2-го березня ц.р., мав заявити в місті Сан Павльо, що розв'язана польська робітнича спілка „Солідарність" перестала була діяти „на користь робітників". Цитуючи слова кардинала, бразилійський часопис „О Естадо де Сан Павльо" писав, що кардинал Ґлемп сказав, що „половина з 10 мільйонів членів „Солідарности" належали до комуністичної партії і, ставши політичною організацією,„Солідарність" занехала свої основні завдання і не захищає більше прав робітників; Лех Валенса, хоч сам уважає себе незалежним, дається маніпулювати політичним чинникам і тому стратив контролю над цією організацією". — Одначе, виступаючи на пресовій конференції в Буенос Айресі в Арґентині, кардинал Ґлемп заявив, що його заяву в Сан Павльо „викривила" згадана газета, і що він далі піддержує Валенсу і його робітничий рух.

ЛИВАН СХИЛЯЄТЬСЯ В СТОРОНУ СИРІЇ

Бейрут, Ливан. — Сталося те, що передбачали західні політичні аналітики вже кілька тижнів тому. Ливанський уряд під керівництвом свого президента Аміна Ґемаєля, опинившись у скрутній ситуації, особливо після відтягнення американських, британських і італійських військових частин, зірвав повністю мирний договір з Ізраїлем і тим самим попав у повну залежність від Сирії, війська якої стаціонують ввесь час в Ливані. Крім того Сирія була головним спричинником громадянської війни в тій країні, підтримуючи друзів й інші радикальні елементи серед мусулман, одержувала директиви з Москви відносно стратегії на Близькому Сході.

Політичні спостерігачі Заходу, включаючи також американських знавців Близького Сходу, однозгідно заявляють, що Ливан опинився тепер у безвихідному положенні, а його уряд став знаряддям в руках сирійського президента Гафеза ель -Ассада. У Вашінґтоні речники Державного департаменту висловили жаль з приводу зірвання мирного договору Ливану з Ізраїлем Ті ж речники додали, що ЗСА не думають залишати Ливан і ливанський народ на поталу і будуть ввесь час слідкувати за розвитком подій в тій розтерзаній громадянською війною країні. Спільно з іншими арабськими країнами З'єднані Стейти Америки намагатимуться знайти мирну розв'язку ливанської проблеми, очевидно, з передумовою, що Москва за посередництвом Сирії не буде вмішуватись до конфлікту.

Ізраїльський уряд зареагував на зірвання договору заявою прем'єр-міністра Іцака Шаміра, який у парляменті, а пізніше на пресовій конференції заявив, що Ливан „попав у повну залежність від Сирії і тим самим позбувся може на довгі роки своєї суверенности і незалежности".

В міністерстві оборони Ізраїля відбулося скликане на скору руку засідання головнокомандувачів усіх родів зброї, а вміжчасі ізраїльські літаки розпочали контрольні перелети цілої ливанської території і бомблення найрізніших гнізд друзів та інших мусулманських частин, які, не зважаючи на підписане перемир'я, не перестають вбивати християн і чужинців.

А. Ґемаєль приготовляється до переговорів усіх фракційних лідерів, які, правдоподібно, розпічнуться вже в кінці цього тижня, хоч західні дипломати скептично оцінюють їхній вислід.

В АМЕРИЦІ

ЛІДЕР САЛЬВАДОРСЬКИХ ЕКСТРЕМІСТІВ заявив, що його бажанням є відвідати З'єднані Стейти Америки, можливо ще перед президентськими виборами в Ель Сальвадорі, які заповіджені на 25-го березня ц.р. Речники Державного департаменту ЗСА заявили, однак, що Роберто д'Дебюссон є небажаною особою і візи на в'їзд до ЗСА він не отримає. Не зважаючи на заяву Державного департаменту, Дебюссон все одно готується до подорожі і вірить, що Вашінґтон змінить своє первісне рішення. Сальвадорський консерватист, тісно пов'язаний з так званими „бриґадами смерти", хоче стрінутись з багатьма американськими законодавцями, особливо з тими, які цікавляться проблемами Сальвадору, виступити перед студентами і членами факультету в Джорджтавн університеті і порозмовляти з журналістами. Покищо Адміністрація президента Роналда Реґена опонує до видачі візи для Дебюссона.

СЕНАТОРКА НЕНСІ КЕССЕЛБАВМ, республіканка з Кензасу, заявила в неділю, 4-го березня, що вона плянує внести в Сенаті законопроєкт про замороження витрат Уряду в черговому фіскальному році, щоб тим самим припинити швидкий зріст дефіциту в урядовому бюджеті. Якщо законопроєкт буде прийнятий, то Уряд не зможе витрачати більше грошей, як передбачає бюджет, а позичати може тільки у виїмкових випадках.

ДВОПАРТІЙНА ГРУПА ЗАКОНОДАВЦІВ в числі 96 сенаторів і конґресменів звернулась до президента Рональда Реґена з проханням, щоб він приспішив висилку харчової допомоги до 24-ох африканських країн, у яких панує голод до тієї міри, що частина біднішої верстви починає вимирати з голоду. Конґресман Байрон Дорґан, демократ з Північної Дакоти, організатор групи законодавців, заявив, що ЗСА мусять діяти швидко, щоб оминути голодову трагедію з 1973 року, коли вимерло з голоду кількасот тисяч , а дехто каже, що більше осіб. Законодавці думають, що треба оминути бюрократичної процедури з минулих років і вже тепер вислати 300,000 метричних тонн зерна і ті харчі, які були призначені до висилки з військових магазинів.

ОДИН З КАНДИДАТІВ ВІД Демократичної партії на президента, Волтер Мондейл, цілковито змінив тактику поведінки і свою передвиборчу стратегію після програних передвиборів в Ню Гемпшир і Мейні. Колись він не атакував своїх опонентів безпосередньо, вважаючи, що вони для нього не становлять жадної загрози. Тепер, побоюючись за втрату популярности, В. Мондейл розпочав безпосередні атаки в першу чергу на свого головного противника сенатора Ґері Гарта, і: поміркованого демократа з Огайо сенатора Джана Ґленна. Джессі Джексона і Джорджа МекҐоверна він покищо не зачіпає, бо не вбачає в них загрози. Взагалі, кажуть політичні спостерігачі, тактика Мондейла викликає застереження у самих демократів, доказом чого є швидкий зріст популярности Ґ. Гарта.

В ДОДАТКОВІЙ ПУБЛІКАЦІЇ БЮРА перепису населення ЗСА говориться, що у зв'язку з непевною економічною ситуацією і високими відсотками при затяганні мортґеджів, більшість власників мешканевих будинків не рухаються з місця, не продають своїх домів, а ті, які хотіли б такі будинки набути,не можуть позволити собі на такий люксус з огляду на згадану фінансову ситуацію. Найбільше притягаючим стейтом для тих, що купують доми є південна частина Коннектикату, не зважаючи на те, що північносхідня частина ЗСА губить населення в користь західніх і південних стейтів. Великі міста, такі як Ню Йорк, Чикаґо, Дітройт, а навіть Лос Анджелес губить населення, деякі дуже відчутно. Понад 5 мільйонів осіб вже перенеслися з великих міст до менших, або на цілковиту провінцію,не зважаючи на труднощі доїзду.

В СЕНАТІ ВЖЕ РОЗПОЧАЛИСЯ ДЕБАТИ над законопроєктом, підтримуваним урядом і самим президентом Роналдом Реґеном,про те, щоб привернути до публічного шкільництва добровільну молитву. Законопроєкт мусить отримати дві треті голосів в Сенаті і Палаті Репрезентантів, бо це додаток до Конституції, яка відділяє Церкву від держави.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Українсько-польська наукова конференція

Коли Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці створило у себе окрему Комісію для співпраці з польським науковим світом, то це не було щось нове. У 1977 році відбулася така наукова конференція у МекМастерс університеті в Гемилтоні в Канаді. Зорганізував її український професор Петро Потічний і вона тривала сім днів. Було 17 прелеґентів, при чому отримана з канадських державних джерел грошова допомога вможливила названому головному організаторові цієї конференції спровадити доповідачів з різних країн Европи — між ними Бориса Левицького з Мюнхену, польського професора Джорджа Монда з Парижа й поета Юзефа Лободовського з Еспанії. Позискано теж для цієї конференції доповідача такої високої кляси, як англійський професор Ґю Сітон - Вотсон, один із кращих знавців східньоевропейських проблем. Документацією цієї першорядної за змістом і формою конференції у Гемилтоні стала видана проф. Петром Потічним англомовна книга: „Польща й Україна в минулому і сучасному" (Канадський Інститут українських студій, Едмонтон-Торонто, 1980, стор. 366).

Ціль цієї конференції в Канаді була та сама, що й започатковані НТШ на куди меншу скалю конференції в Ню Йорку, чи минулорічна подібна конференція в Мюнхені. Ціль ясна і зрозуміла: спричинитися до відпруження атмосфери в польсько-українських відносинах, вийшовши з засновку, що центральна проблема Польщі й України та сама: деколонізація Сходу Европи на принципі того прометеїзму, який признає державну незалежність усім силою чи підступом включених до евразійської імперії країн і народів.

Це саме яскравий приклад, як тісно пов'язані наука і політика. На всіх отих наукових конференціях з участю українських і польських науковців і дослідників розглядається проблеми, що їх створила історія обох народів, розглядається їх спокійним і безпристрасним академічним тоном, у свідомості, що 1) геополітична ситуація Польщі поміж великою Німеччиною і великою Росією виключає самостійність Польщі; 2) концепція поділу сфери впливів на Сході Европи поміж Польщею й Росією, реалізована Андрусівським договором в січні 1667 року і Ризьким мировим договором з березня 1921 року — збанкрутувала, бо однаково Польща, як Україна фактично, незалежно від своїх формально-правних назв залежні політично й економічно на 100 відсотків від Москви, піддані теж і в ділянці культури під контролю і цензуру русифікаторсьої системи большевицького правління; 3) тому однаково політична логіка, як простий „хлопський розум" наказує, щоб залишити історикам досліди над минулим обох народів, яке рясно скроплене кров'ю та яке створило таку атмосферу в широких колах обох суспільств, яка вимагає відпруження, щоб зайнятися сучасністю і майбутністю.

Вийшовши з таких засновків, українські і польські науковці і дослідники, які засуджують епоху польської шляхеччини на Правобережній Україні і польську політику національної асиміляції в роках 1919-1939, сходяться, щоб саме й пробувати такими конференціями внести в обидва наші суспільства кращу атмосферу — позбавлену сантиментів і ресантиментів та заповнити її свідомістю життєвої необхідности спільного фронту проти спільного ворога. Організувати такі, хоч би тільки одноденні, кількагодинні конференції — не легко. Не легко знайти по трьох доповідачів з української і польської сторони, добрих знавців проблеми, науковців із стажем, які разом мали би час в тому самому дні виступити і які дали б гармонійний симпозіюм на високому рівні.

Перша українсько-польська наукова конференція з ініціятиви НТШ А, але спільно з Українською Вільною Академією Наук (УВАН) та при співпраці учених із Гарвардського центру відбулася 2-го жовтня 1982 року у залі Українського Інституту Америки, при чому господарем був НТШ і УВАН. Друга така конференція відбудеться в Польському Науковому Інституті в Ню Йорку (66 Схід 66 вулиця) 10 березня, початок точно о год. 10:30, з двома сесіями: передполудонева буде виповнена польськими доповідачами, післяполуднева українськими, при чому, як у згаданій конференції в Гемилтоні в Канаді допускальні всі три мови, бо всі доповідачі і присутні володіють чи бодай добре розуміють кожну з цих мов — українську, польську й англійську. В цю другу конференцію включено вже також культуру, поруч із історією. Ми ще не дійшли до того, щоб обмірковувати практичні способи політичної розв'язки проблеми. Ця розв'язка не залежить від нікого з нас, тільки від дальшого розвитку історичних подій. Але йдеться про те, що коли прийде хвилина, коли розвалиться імперія, а за неписаним законом історії вона скорше чи пізніше прийде, щоб в обох провідних верствах українського і польського народу існувала глибока свідомість потреби спільної дії — для спільного добра. Бо не може бути самостійної Польщі без самостійної України і не може бути самостійної України без самостійної і союзної з Україною Польщі.

Л. Д.

ЧИТАЮЧИ УРИВКИ ІЗ „СПОГАДІВ" ХРУЩОВА...

II.

Тоді Сталін змінив Ворошилова, призначивши Тимошенка. Хрущов висловився, що командування армією тоді було у військовиків, не то що другого сорту, але просто невідомо якого. Визнав автор спогадів, що під час Другої світової війни їх врятувала американська допомога у всьому, включаючи харчі — м'ясні консерви для війська. Висловився він і так: „Ми заплатили ім кров'ю..." Запитати у нього — чиєю кров'ю?!

Перечитуючи цей розділ, думками я повернулася до пізньої осени 1941 року, коли німці оточили Харків з трьох сторін і частина совєтської армії залишилась, як у мішку.

Безперечно, Хрущов у своїх спогадах не визнав, що совєти терпіли поразки найголовніше тому що вояки не хотіли воювати „за родіну, за Сталіна", а з таким гаслом вони мусіли йти на смерть.

Недалеко селища, де ми тоді жили, хлопчики, бавлячися, побачили невеликий горбик, на якому зверху була застромлена рушниця і причеплена записка: „За колгоспи воювати не будемо!" Розгорнули той горбик, а там було поховано кілька рушниць.

Пам'ятаю бідних совєтських вояків — голодних, перемерзлих, що блукали в цьому „мішку", шукаючи якогось виходу. Німці літаючи над самими їх головами, не тільки нещадно їх бомбили, але й обстрілювали з кулеметів. Часом ці бійці натрапляли на „свої" ж міни й гинули від них. Місцеві люди їх підгодовували, деяким давали одежу, щоб перевдягалися в цивільне та йшли до своїх міст і селищ. Ці вояки розповідали, що їхні комісари й командири найпершими повтікали на літаках, а перед тим дали наказ зривати мости й закладати міни на полях навколо Харкова. Не турбувалося командування тим, що кидають бійців на загладу.

Читаючи ствердження Хрущова, що СССР врятувала американська допомога, я пригадала місяць лютий 1943 року, коли совєтські війська знову захопили Харків і були там три тижні, а в наше містечко на Харківщині, де я тоді жила, вони теж прорвалися, але втрималися лише три дні. Перед тим пішла чутка, що німецький комендант виїхав, а з ним і староста та всі менші „начальники". Ми вже не спали ночами, все чекали, що ось-ось насунеться та навала, та „доблесная армія..."

Одного ранку, підійшовши до вікна, я побачила, як повз нашу хату, на дитячих саночках, запряжених старою, немічною шкапою, везли кулемет. Та конячина ледве пересувала ногами, а на санках стояв боєць (були то в більшості сибіряки), завзято махав батогом і кричав: „На Берлін!" І бачили ми, як по другій вулиці везли гармату волами.

Не думали ми тоді, що ця ця немічна армія досягне Берліну, але, дякуючи щедрому „дядькові Семові", „чудо" сталося...

У цій місцевості німці оточили частину совєтського війська і до нашої сусідки прийшов ляйтенант, який вирвався з оточення та просив хоч би й найгіршої одежини передягнутися, бо він з недалекого села і в цивільному зможе дібратися додому.

Поки господиня шукала одежу, та його підгодовувала, він розповів цікаві речі: сиділи совєтські війська в Сталінґраді без зброї, голодні й чекали на американську допомогу. Воювали вони тільки тоді, коли приходив американський транспорт.

Тієї зими — 1943 року, американці їм „підкинули" багато танків, літаків, різної зброї та й консервів. Німці почали вже відступати і „доблесная армія" кинулася їх доганяти на американських танках. Але ми знаємо совєтську систему і для нас не було дивним, коли цей ляйтенант розповів, що у танках забракло пального і потроху вони вибували „зі строю", їх залишали там же в степу а далі гналися за німцями на чому могли... — „І тепер, — так закінчив вояк свою розповідь, — по всьому розлогому степу можна побачити американські танки, засипані снігом".

Добре нам відома совєтська господарка, яка, як читаємо в пресі, залишилася й дотепер такою ж, як була 40 років тому.

Згадує Хрущов і про голод в Україні в 1946-47 роках.

У 1939 році Сталін підписав умову з Гітлером і поміг йому розгромити Польщу, „визволивши" Галичину. Після закінчення Другої світової війни, совєтський уряд, а найбільше Сталін, захотів піддобритися до польського комуністичного „вождя" — Ґомулки і вивозив туди український хліб, в той час, — як за твердженням самого Хрущова, — в Україні був страшний голод.

Він пише, що в розмові з ним, польська письменниця Ванда Василевська згадувала, як у Варшаві тоді поляки їли білий хліб і лаяли совєтський уряд, коли їм присилали чорний, бо вони до нього не звикли, а Україна конала з голоду. Багато людей умирало, інші ледве трималися на ногах, а хто ще мав трохи сили, розбігався хто куди, у „світ за очі..."

Пише Хрущов і про боротьбу за владу в Кремлі, про смерть Сталіна, арешт Берії. Згадує про ставлення уряду і своє особисте ставлення до Сахарова, до „творчої інтеліґенції" і до тих, хто „вибрав свободу".

Тяжко сказати, чи всі його думки й твердження, висловлені у „Спогадах" щирі, правдиві. Але, перечитавши ці уривки, написані оригінальною мовою малописьменного „вождя", дивуєшся, як він умудрився триматися так довго „на вершинах" та й сім років у самому Кремлі.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Світ мистця, в якому „нема місця ні Марксові, ні Фройдові..."

(Л. В.-а) „Твори цього художника постають з медитації і благочестя. Палкий подив і сприйнятлива покора тут також наявні, що дечим нагадує ці ж риси в творчості Фра Анжеліко, Люка делла Роббія, Шардіна і Моранді. Яків Гніздовський є творцем погідности, ясности і щастя, він сам — людина з щиролагідним усміхом, яка репрезентує дуже великий, але забутий світ, що в ньому ані Маркс, ані Фройд не мають місця", — так пише про цього українського великого мистця мистецький критик Алексіс Ранніт у передмові до каталогу-монографії виставки Гніздовського під назвою „Український мистець-графік" ще в 1977 році.

Мистець Я. Гніздовський, про якого сказано ці знамениті слова, якраз підготовив під час Великого посту свою виставку під назвою: „Великопосна виставка: ікони і релігійні картини" у Світ Браєр, Вірджінія. Відкриття її — відбулося у вівторок, 6-го березня, у Меморіял каплиці Світ Браєр коледжу. Виставка триватиме протягом усього Великого посту до Великодньої неділі, 22-го квітня, включно.

У пресовому повідомленні та люксусовому каталозі-програмці про цю Великопосну виставку ікон та релігійних картин Гніздовського подано, що це вперше любителі мистецтва в цьому університетському місті Світ Браєр матимуть нагоду оглядати ці нові бездоганні мистецькі креації Гніздовського, світової слави українського мистця, що відомий теж і тут своїми дереворізами, графікою та олійними картинами.

Великопосна виставка включатиме всі ті ікони, які виконав мистець на замовлення української католицької церкви св. Тройці в Кергонксоні, Н. Й., для її Іконостату. З виконаних 18-ти ікон Іконостасу на виставці буде експоновано 15, та ще три додаткові картини на релігійні сюжети з ранішого періоду творчости мистця, а саме: „Добрий Пастир" (1954), „Тайна Вечеря" (1956) і „Розп'яття" (1955). Все це олії на полотні різних розмірів, а ікони достосовані до відповідних місць на плянованому кількагранному Іконостасі в новій кергонксонській церкві.

Ці ікони Гніздовського тлумачать традиційні релігійні сюжети з новою візією, вони єдноразово граційні, ясні, святобливі. П'ятнадцять ікон неореалістичних дуже контрастують з трьома згаданими ранніми образами з 1950-их років, виконаними з силою драматизму в стилі абстрактного експресіонізму. У каталозі виставки вміщені прегарні відбитки з ікон: „Вознесення", „Покрова" і дві ікони „Благовіщення", а на обкладинці каталогу пишаються згадані абстракти „раннього Гніздовського".

Вступна стаття пера Айлін Лейнґ, професора історії мистецтва Світ Браєр коледжу, пояснює історичний шлях візантійської ікони як такої і спиняється на артизмові мистця та глибокому його розумінні святих образів східньої християнської Церкви. Але нема у іконах Гніздовського, — пише критик, візантійської штивности. Він пише: Більшість святих на візантійських іконах є видовжені і майже безкосні, з шатами-облаченнями, що спадають вузькими фалдами, підкреслюючи позаземну природу святих. Гніздовського святі постаті також видовжені, з нешироким спадистими плечима і повздовжними обличчями, що навівають думку про фізичну тендітність. Їхнє облачення спадає ніжними трубчастими складками, що висловлюють достойність і грацію. Їх м'яко окреслені обличчя, з виразами доброти і святости, чутливо виявляють традиційні духовні та містичні сили ікони у спосіб, що має глибоке значення і силу емоційного впливу на глядача XX століття".

У каталозі в „Нотатках до Іконостасу" мистецтвознавець Марина Антонович-Рудницька пише про церковний іконостас у загальному та про цей експонований Іконостас Гніздовського зокрема, високо оцінюючи його духову вартість і красу, та незвичайну відповідність для архітектурного шедевру архітекта Радослава Жука, яким є дерев'яна церква коло оселі Українського Народного Союзу Союзівки в Кергонксоні: Гніздовського Іконостас був спеціяльно намальований для дерев'яної церкви у Кергонксоні, Н. Й., „яка була спроєктована канадським архітектом Радославом Жуком. Обоє вони, і архітектура і малювання, творилися із знанням і великим розумінням мистецької традиції українських церков, здійснені відповідно до сучасних архітектурних концептів". Пише М. Антонович-Рудницька про нищення церков під совєтською окупацією в Україні і про те, що українське церковне будування і релігійне мистецтво розвивається тільки на поселеннях у вільному світі, бо тільки тут можна плекати українські традиційні вартості і збагачувати їх новими сучасними ідеями, в той спосіб створюючи дійсно живе й життєдайне мистецтво. В церкві Святої Тройці в Кергонксоні обидва, архітект і артист-маляр, досягли якраз цього, в наслідку чого і архітектура церкви і іконостас є дорогоцінним вкладом у скарбницю сучасного українського релігійного мистецтва на американському ґрунті".

Закінчення на ст. 3.

Кость Церкевич

З НАГОДИ ПЕДАГОГІЧНО—НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТИ ІВАНА СТРУКА

II

Щоб улегшити собі працю і щоб його праця мала більш професійний характер, то 1958 року він закладає товариство Українська Інформаційна Служба (по-англійськи: Ukrainian Information Service) і від імени цього товариства продовжує дальшу інформаційну працю. І коли кілька місяців тому я відвідав І. Струка в його філядельфійському приміщенні, яке є одночасним осідком і заснованої ним Української Інформаційної Служби, то я особисто ствердив і наочно переконався про висліди його величезної інформаційної праці про Україну в Північній Америці. В його кімнаті я побачив шафу величини приблизно 72" x 48" x 12" з двома полицями заповнену 1" x 8,5" течками („фолдерами"). Кожна з цих течок (здається, 40 течок) була заповнена листами І. Струка до американських видавництв, директорів, професорів, редакторів і відповідями від них для І. Струка. Кожна течка завтовшки 1" мала свою початкову літеру або спеціяльний розпізнавчий знак. Мені заімпонувала спеціяльна зорганізованість, послідовність і упорядкованість цієї інформаційної кореспонденції, що її Іван Струк провадив і ще й тепер провадить з американцями. І мені здається, що не одному з секретарів наших організацій треба було б повчитися пляновости і порядку в І. Струка.

Кожний інформаційний лист І. Струка написаний гарною і поправною англійською мовою. В кожному листі ясно і зрозуміло зреферовано порушену спірну проблему і підтримано на основі джерельної літератури в англійській й українських мовах. Усі листи мають речевий і науковий підхід до порушуваної справи. На кожний свій інформаційний лист І. Струк отримав відповідь, позитивну чи негативну; деякі американці потверджують свої помилки, але деякі боронять їх, але погоджуються їх виправити в наступних виданнях після докладнішого простудіювання проблеми.

Тут хочу подати кілька випадків, які мені відомі, коли американці погодилися змінити зміст наукової праці про Україну, згідно з вимогами І. Струка, або погодилися змінити зміст в наступному виданні. Журнал „Ворлд Вік" („World Week"), 4-го жовтня 1961 річник 39, число 4, стор. 21: На мапі Совєтського Союзу додано назву „Україна". „Амерікен Обсервер", шкільна американська газета розпочала подавати назву „Україна" на фізичних мапах своєї газети і, на вимогу І. Струка, написала добру статтю про Україну. The Status of the World Nations при Держазному департаменті у „Джеографік Бюлетін", на домагання І. Струка, додав: — „Україна і Білорусь є членами Об'єднаних Націй і являють з себе республіки в складі СССР", чого до 1980 року не було подавано в цьому журналі. В шкільному підручнику п. з. „Сусіди і Евразія" В. Г. Седлер, Інк, Ню Йорк-Чікаґо, за старанням І. Струка, подали назву Україна на фізичній мапі цього шкільного підручника (стор. 212-213), а на сторінці 229-ій подано опис України. За старанням І. Струка енциклопедія „Амерікана", том 20, 1970, зовсім змінила попередні інформації про Україну на вісьмох шпальтах. Автором нового тексту про Україну був св. п. проф. Всеволод Голубничий, визначний учений.

Це тільки частина виконаної праці І. Струка, про яку я довідався від нього протягом одногодинного інтерв'ю.

Щоб далі впливати на американську школу і дітей, що Україна це — не Росія і не є частиною Росії, І. Струк видав „Історію України в кольорових прозірках" в англійській й українській мовах і награв її на двох касетках англійською й українською мовами як пояснення до касеток. Ця історія 1979 року вже вийшла третім накладом і разом з 90 кольоровими прозірками, двома касетками і двома томами тексту коштує сьогодні 115,75 долярів разом з забезпеченням і поштовою пересилкою! Її можна набувати в видавництві: Ivan Struk Publishing Co 1410 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141 USA. На зміст „Історії України в кольорових прозірках" складаються важливіші події в житті українського народу від найдавніших часів до найновіших, як: „Передісторія України"; „Трипільська культура"; „Імперія України"; „Галицько-Волинське Королівство"; „Литовсько-Українська Держава"; „Національне відродження", „Новітня Українська держава", „УПА", „Перша Дивізія УНА". „Події в Римі після приїзду Кардинала Йосифа І". Визначні українські педагоги, громадські діячі, представники культурно-освітніх і молодечих організацій і багато інших висловилися, що „Історія України в кольорових образках" має велике значення під оглядом педагогічним і націо-

Закінчення на ст. 4.

Олександер Тятомир

КАРПАТСЬКА КВІТКА

I.

Серед розкішної карпатської Верховини з густими чатинними лісами, з левадами закосиченими пестрим гірським квіттям, недалеко кручі Дністра, у підніжжі славетної Княжої гори, Софійка вперше побачила денне світло, яке осяяло її маленьку істоту та влило у дрібне серденько найшляхетніші почування, а на личку віддзеркалило чар довкілля.... Вона нагадувала чарівну гірську квітку, якою захоплювалися батьки, старші брати й сестри сусіди та літники, що приїжджали з закурених міст в оспіваний письменником Лозинським земський рай Спас, щоб подихати свіжим повітрям і набрати нових сил.

Софійка була сьомою з черги дитиною. Батько з невідомих причин почав знемагати. На матір спало багато обов'язків — нагодувати, одіти й піклуватися численною сім'єю, двома хлопцями та п'ятьома дівчатами. Більші діти почали помагати в господарстві.

Прийшла Перша світова війна... Старший син, єдина справжня потіха й надія батьків, пішов на війну і перед самим закінченням її згинув від розриву гранати серед альпійських скель. Важкий сум ляг на родину. Батько ще більше подався і знеміг... Єдиною розрадою було те, що молодший Осип намагався заступити брата, а найменша Софійка своїм щебетом немов дзвіночками, і розливним сміхом розвеселювала всіх. Вона залюбки вибігала на подвір'я. Перед хатою манив її рвучкий гірський потічок з мурованими беріжками, що в часі дощового хмаролому ставав грізною розбурханою річкою та загрожував сусіднім хатам. Під час бурі, яка серед гірських масивів звучала дуже страшно, налякана Софійка хутенько бігла до матусі і ховала голову в запаску...

У погідну днину чарувала Софійку своєю незрівняною красою стрімка Княжа гора за хатою... Вона зі захопленням дивилася на неї опромінену соняшним золотом. Колись як підросте певно буде спинатися по її високих узбіччях на сам таємний соняшний верх. Матуся розказувала, що там давним-давно стояв величавий замок, а в ньому жили багаті князі й пишні княгині... Згодом замість замку з'явився манастир. Було багато побожних монахів. Молилися, щоб Бозя мав у своїй опіці ті гори і людей, які мешкали по карпатських кітловинах.

На старості літ проживав там якийсь дуже славний князь чи король, що правив цілою Україною, а коли помер його перевезли до недалекого старинного манастиря і похоронили в церкві під проповідальницею. Матуся ще щось розказувала про того князя і татарів, але маленька Софійка ніяк не могла пригадати собі що. Часом їй снилося, що князенко на білому коні з'їздить із Княжої гори і зупиняється перед їхніми воротами, а вона розпромінена біжить до нього... Та нагло сон вривався і вона пробуджувалася у своїй кімнатці... Чомусь завжди так сумно кінчалася ця зворушлива, романтична сцена.

Літком одна пані, яка приїхала з далеких сторін і часто малювала гори й села, захопилася красою маленької Софійки та бажала зробити з неї портрет. Софійка налякалася і почала плакати... Ніяк не хотіла послухати пані. Аж наказ матусі заставив її сісти на горбочку й нетерпеливо ждати, коли пані покінчить малювати. Часто зідхала... Тоді пані нагороджувала її смачним цукерочком...

Підростала... Пішла до місцевої школи, а опісля до учительської семінарії в Самборі. Тоді несподівано помер її батько. Тихо заснув при столі... Ніхто не знав, що сталося. Ціла родина дуже сумувала... Одинока Софійка, яка щоденно їздила поїздом до школи, в гурті веселих подруг, не мала багато часу на сльози. Добре вчилася. Любили її за дружню, веселу вдачу, за кожночасну готовість допомагати іншим. Розцвіла немов троянда...

Всі звертали увагу на незвичайну її красу, зокрема гімназисти... Стала членом українського підпілля та звеновою п'ятки ОУН.

Покінчила семінар, але праці не було. На перешкоді стояла греко-католицька метрика уродин і українське походження. Старший брат здобув уже місце в лісництві та став великою підпорою родини. Заопікувався Софійкою, яку тепер вже звали Сонею, прибрав її в елеґантні дорогі одяги. Спершу по підкарпатських селах провадила дитячі садки, що славилися мистецькими пописами молоденьких талантів. Згодом працювала канцеляристкою в митрополичих добрах у Перегінську.

Наспіла грізна війна... Польща по двох тижнях кривавих боїв розвалилася... Прийшов новий окупант. Соня вчителювала в рідному селі. Залюбки навчала дітей різних співаночок, а найбільше козацьких і стрілецьких пісень. Одного разу овєтський старшина-українець сказав: „Товаришко! Ваша наука-це конрреволюція. Заберуть вас на Сибір. Облиште це!" Недовго перед німецьким нападом НКВД почало довго і часто переслухувати Соню: — „Товаришко! Давай список націоналістів із твого села!"

Соня списала всіх мешканців Спаса: українців, поляків і жидів. Енкаведист почервонів із люті: „Валяєш дурака! Я можу тебе зараз уничтожить!" і хапав за рукоять пістолі. Соня поверталася додому бліда, дрижала на всьому тілі, але нікого з друзів не зрадила... Була приготована на тюрму, навіть на вивіз, а може і недалеку смерть; нечайний вибух німецько-большевицької війни і утеча в ліс врятували її життя.

На зміну другому окупантові прийшов третій, що мріяв тільки про життєвий простір і невільників... Українці проголосили свою самостійну державу. Люди з радости падали собі в обійми, заливалися сльозами щастя... Соня з одушевленням брала участь у величавому проголошенні незалежности України в Самборі, а згодом у Турці над Стриєм. Працювала в українській управі міста.

Але радість тривало коротко... Німецький окупант заарештував і вивіз до концентраційних таборів членів Українського Тимчасового Правління й брутально здушив волю... Соня з болем серця покинула Самбір і повернулася додому.

(Продовження буде)

Наслідки 7-го Конкурсу молодечої творчости в Австралії

У неділю, 12-го лютого ц.р., жюрі Літературно-Мистецького Клюбу ім. Василя Симоненка в Мельборні у складі: Анастасія та Неван Грушецькі, Ірена Залеська, Василь Цибульський, Михайло Підріз, Юрій Михайлів під головуванням Дмитра Нитченка, розглянуло вісім творів, що надійшли на 7-ий Конкурс молодечої творчости. З них шість з Сіднею, один з Мельборну та один з Америки.

Після прочитання творів жюрі підсумувало оцінки (кожен член жюрі ставив від 1-го до 10) і присудило нагороди та відзначення.

Першу нагороду 60 долярів — Тані Бейлі, 13 років, за фантастичне оповідання „Один день у житті газетної сторінки". Псевдо- Синя волошка .

Другу нагороду 45 дол. — студентці матрикулярного курсу Гандзі Берегуляк, 16 років, за оповідання „Мати", псевдо Берізка.

Третю нагороду, 30 дол., — учениці центральної школи в Сіднею Наталці Соловій, 14 років, за художній нарис про пластовий табір „Юність", псевдо Наталка Полтавка.

Дальші чотири твори, що теж досить майстерно написані, відзначили з видачею по 15 дол. для заохочення — Ані Денисенко, 15 років, студентці третього курсу школи українознавства в Сіднею (Лідкомбі) за оповідання „Чужі очі, чужі ноги", псевдо Думка; Тані Ріжнів, 12 років,студентці першого курсу школи українознавства при школі в Нобл Парку, біля Мельборну, за оповідання „Безжалісні люди", псевдо Марія Гнида; Марії Найтінгел, 15 років, учениці 10-ої кляси школи в Норт Чілі (Америка) за оповідання „Незабутні спогади", псевдо Надія.

Нагороджуючи та відзначаючи учасників 7-го конкурсу, Літературно-Мистецький Клюб відразу повідомляє, що проголошує 8-ий Конкурс молодечої творчости на тих же умовах не тільки для Австралії, а й інших країн нашого поселення. Присилати матеріяли слід до 1-го січня 1985 року.

20-річчя „Шашкевичіяни"

Збірник Інституту-Заповідника Маркіяна Шешкевича „Шашкевичіяна" закінчив в 1983 році числом 9 (36-37) двадцятий рік своєї появи. Про це двацятиріччя пише в цьому останньому числі „Шашкевичіяни" проф Василь Лев, підсумовуючи працю Інституту-Заповідника Маркіяна Шешкевича та появу „Шашкевичіяни", так Двадцять років відданої праці над видаванням твоналу „Шашкевичіяни" виказує великі успіхи в запляновaному ділі видавання творів-друків, що зберігають пам'ять про Великого Пробудителя Галицької Землі".

На зміст цього випуску складаються статті таких авторів як Р.І. Данилевич, Данило Богачевський, Анатоль Курдидик, о. Петро Романишин, С. Людкевич, Роман Завадович, Роман Горак та інші.

Число починается віршем чеського поета Святоплука Чеха п. н. „Наша мова" у перекладі Максима Рильського. Відомо, що чехи були до Першої світової війни під великим тиском германізації та затрати рідної мови. Тому Святоплук Чех (1846-1908), між іншим, писав:

„Ми про тебе чесно й мужньо всій говоримо громаді,
наша мово.
Ми ладні все віддати, щоб не втратила ти й п'яді
наша мово.
Буде нам ганьба вселюдна, як дамо тебе стоптати,
нашамово"

На титульній сторінці останнього числа „Шашкевичіяни" відніє портрет о. Маркіяна роботи мистця Романа Коваля, який видав Інститут-Заповідник Маркіяна Шашкевича в 1983 році з нагоди 140-річчя від смерти Пробудителя. Начальним редактором збірника „Шашкевичіяна" від самих початків є Михайло Г. Марунчак.

Безперебійну появу збірника „Шашкевичіяна" треба завдячувати, як пишеться в цьому числі, відданому членству Інституту-Заповідника та щедрим жертводавцям. Кожна найменша пожертва на збірник відмічена кожночасно на сторінках „Шашкевичіяни".

І. Н. Д-ів

Ялинка 13-го Відділу СУА в Честері

13-ий Відділ СУА в Честері, Па., влаштував 29-го січня ц.р. в авдиторії Школи Св. Духа традиційну Ялинку- Пресфору. Увійшло вже в звичай нашого Відділу влаштовувати цю імпрезу щорічно. Цим не тільки продовжуємо традицію, але й підтримуємо товариське життя. Всі ми хочемо в цей святочний час стрінутися з знайомими, засісти до святочного стола, немов одна родина, зложити взаємно побажання, спільно спожити традиційні страви і поколядувати.

Імпреза ця єднає нас усіх, без огляду на віровизнання, вона викликає спогади з давніх літ, коли ми на рідних землях у колі родини святочно обходили Рождество нашого Спасителя. Вона зобов'язує нас не занехати думки про рідний край та наших сестер і братів, котрим не вільно відверто вірити і святкувати.

Ялинка наша відбулася по Службі Божій. За головним столом сиділи парох української католицької церкви Св. Духа о. монс. Петро Липин, сотрудник тієї церкви о. Павло Лунів, парох української автокефальної православної церкви Успіння Пречистої Богородиці о. протопресвітер Михайло Ярош з паніматкою, Сестри Василіянки, учительки місцевої парохіяльної школи, відпоручниця Централі СУА Наталія Даниленко, відпоручниця 2-го Відділу СУА Анна Татарів, теперішня голова Відділу Тамара Рац і попередня голова Відділу Емілія Павлюк.

Голова Відділу відкрила Ялинку коротким словом, яке закінчила віршем Р. Завадовича „Різдвяна мрія". Вона привітала присутніх і попросила о. П.Липина провести молитву і поблагословити просфору, яку опісля малі діточки підносили гостям до столів. Після спожиття традиційних страв, що їх вміло приготовили членки Відділу, гості мали нагоду слухати спів чотирьох колядок у виконанні бандуристки Лаврентії Туркевич, у супроводі бандури: „Ой по городу все маки цвітуть", „Ой, в чистім полі", „Ой, у полі, полі три товариші", „Ой, ясна-красна в лузі калина".

Всі ці колядки дохристиянські. Присутні нагородили П. Туркевич рясними оплесками.

Потім о. Лунів проспівав у супроводі гітари декілька колядок і щедрівок, а присутні щиро йому допомагали.

На закінчення програми представниця Централі Н. Даниленко повідомила, що для відзначення 100-ліття українського жіночого руху Союз Українок Америки перевидав перший збірник праць українських письменниць п.з. „ Перший Вінок". Це збірка оповідань, віршів і статтей, написаних, зібраних, зредагованих і виданих українськими жінками в 1887 році. Слід похвалити цей почин СУА, а українському жіноцтву поручити познайомитися з цим цінним виданням

Вміжчасі розпродано і розльосовано льотерію-вишивану подушку і інкрустовану косетку.

Голова Відділу Т. Рац закрила Ялинку, подякувавши гостям за участь, а членкам Відділу за допомогу в приготуванні цієї імпрези. Ялинку закінчено молитвою, яку провів о. протопресвітер М. Ярош.

С. Мельник

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ЗЯТЯ, ШВАҐРА І ДІДУСЯ

св. п.

Інж. ДМИТРА КУЗИКА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

у вівторок, 13-го березня 1984 року

в соборі св. Софії в Римі;
в каплиці оо. Студитів в Кастельґандольфо;
у храмі Пренепорочної Діви Марії в Люрді;
у церкві св. Свщм. Йосафата у Трентоні (о год. 8-ій ранку).

Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина — ДАРІЯ
зі Синами і Родиною

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 9.

Інститут Дослідів Волині, Вінніпеґ	40.00
К. Звіринський, Вест Сенека	17.00
М. Паращак, Торонто	17.00
І. Свищук, Бейон	17.00
І. Кінтер, Торонто	16.00
Т. Шлапак, Ст. Пітерсбурґ	15.00
П. Брама, Чикаґо	12.00
Д. Ґалушка, Стофвілл	12.00
І. Денисенко, Кергонксон	12.00
С. Янковський, Вінніпеґ	12.00
М. Корінець, Лос Анджелес	10.00
А. Піроженко, Віті	8.00
М. Чвіль, Асторія	8.00
Я. Яблонський, Ст. Джулієн	8.00
Ф. Максимонько, Чикаґо	7.20
С. Ґебуза, Шелтон	7.00
В. Кердус, Бруклин	7.00
М. Коропецька, Балтимор	7.00
М. Литвинець, Рочестер	7.00
М. Максименко, Ґошен	7.00
І. Марич, Парма	7.00
Й. Жук, Воррен	6.00
М. Брожина, Ню Йорк	5.00
Р. Ващук, Торонто	5.00
Р. Ґлух, Елмгирст	5.00
д-р О. Котик-Степанович Вашінґтон	5.00
В. Б. Лехман, Брукфілд	5.00
А. Мриц - Сафурська, Клівленд	5.00
М. Рубич, Кергонксон	5.00
Л. Стайнберґ, Норт Порт	5.00
В. Чуміловський, Скенектеді	5.00
О. Винницький, Ля Саль	4.00
М. Кончак, Дітройт	4.00
М. Сочанівський, Едмонтон	4.00
Е. Ярмолюк, Расселвілл	4.00
Е. Апонюк, Едмонтон	2.00
С. Балацький, Ля Саль	2.00
О. Бица, Ст. Катаринс	2.00
М. Більчак, Торонто	2.00
П. Ґрент, Шерон Мт. Клеменс	2.00
В. Боярський, Юньйон	2.00
С. Брезіцка, Ню Гейвен	2.00
А. Буцяк, Манчестер	2.00
В. Верчняк, Аннаполіс	2.00
І. Винник, Ню Йорк	2.00
М. Винничок, Фінікс	2.00
Б. Гірняк, Ґлен Спей	2.00
М. Гоголь, Вестон	2.00
О. Годованська, Рочестер	2.00
С. Гуцкало, Стоні Крік	2.00
П. Ґрент, Шерон	2.00
І. Данилюк, Потакет	2.00
В. Дембич, Вінніпеґ	2.00
В. Дмитришин, Колонія	2.00
А. Долінай, Філядельфія	2.00
Р. Доляк, Асторія	2.00
С. Еліяшевська, Парк Ридж	2.00
І. Єґер, Сієтл	2.00
А. Житинський, Парквілл	2.00
З. Жолнєрчук, Ст. Катаринс	2.00
І. Зварун, Кентон	2.00
Е. Зелем, Філядельфія	2.00
Й. Іванчук, Віндгем	2.00
Г. Йовик, Корал Гейблс	2.00
д-р В. Комаринська, Мидленд	2.00
Я. Кравців, Н. Провіденс	2.00
Н. Краєвський, Гіллсайд	2.00
І. Курилко, Сиракюз	2.00
О. Левицька, Філядельфія	2.00
І. Локот, Ведерфілд	2.00
Е. Людкевич, Монровія	2.00
В. Мазур, Філядельфія	2.00
Я. Мартинюк, Клифтон	2.00
Х. Меч, Н. Гантінґтон	2.00
В. Миська, Чикаґо	2.00
І. Мілявський, Асторія	2.00
О. Мудра, Рочестер	2.00
І. Озоровський, Джерзі Сити	2.00
В. Палійчук, Клівленд	2.00
І. Панас, Клівленд	2.00
О. Полатайко, Бетел Парк	2.00
Д. Присяжняк, Воррен	2.00
М. Пфланчер, Олбані	2.00
Е. Роман, Філядельфія	2.00
В. Романцьо, Вудгейвен	2.00
Г. Сидорець, Трентон	2.00
З. Сич, Ґленольден	2.00
Я. Слободян, Торонто	2.00
Я. Стасик, Воррен	2.00
С. Стешин, Фляшінґ	2.00
С. Терентюк, Клівленд	2.00
М. Франко, Клівленд	2.00
І. Харченко, Нюарк	2.00
Л. Цьонка, Дітройт	2.00
Р. Чариш, Філядельфія	2.00
Д. Черник, Бала Синвид	2.00
Н. Шкільник, Акрон	2.00
Д. Шумило, Ляндсдейл	2.00
В. Юрченко, Йонкерс	2.00
Р. Юшкевич, Ворм Мінерал Спрінґс	2.00
П. Яцук, Опала	2.00
О. Раковська, Саратоґа Ґарденс	1.00
О. Юхта, Якима	1.00

Світ...

Закінчення зі ст. 2.

Останнім матеріялом у каталозі є короткі біографічні дані про цього найвидатнішого українського мистця з зазначенням, що якраз тут, у Світ Браєр коледжі, в Бібліотеці Мері. Гелен Кокран минулого року відбулася повна виставка екслібрісів та книжкових обкладинок і ілюстрацій Гніздовського, що стали тепер тут постійним надбанням бібліотеки. Це якраз у минулому році українські (і неукраїнські) знавці й аматори образотворчого мистецтва, шанувальники та звеличники великого таланту Гніздовського, відзначали 40-річчя мистецької творчости цього „найбільш репрезентативного українського мистця", як його називає український критик Теодор Терен-Юськів.

Стейт Вірджінія, сказано у каталозі, своїм кліматом і природою, припали до вподоби Гніздовському, і він радо перебуває тут і експонує його диво-мистецтво. Тут, у Вірджінія Центрі для творчих мистецтв,якого Fellow є Я. Гніздовський, у Мавнт сан Анджело два роки тому успішно відбулася ретроспективна (за десять років) виставка творів нашого мистця, що включала теж дещо з попередньої релігійної тематики. Але теперішні креації його пензля є зовсім нові (за винятком трьох) і дуже особливі, — це власне потрясаючі своєю ясною красою, глибокі релігійним змістом та вірою ікони з Іконостасу — новий велетенський мистецький осяг великого мистця.

Гніздовський: Автопортрет, дереворіз

Срібний ювілей „ Пісні України".

Двадцять п'ять років — це чверть століття. Це час, в якому немовлятко виростає в дорослу людину, це час, за який молода людина перестає бути молодою і прикрашує себе досвідом та зморшками. 25 років — довгий час. Організації та інституції відзначають свої 25-ліття, бо це шмат часу, в якому зробили більше, або менше чогось конкретного, чогось позитивного. Управи мінялися, нові люди перебирали обов'язки, нові ідеї народжувалися, праця ішла.

„Пісня України" відзначає 7-го березня свої 25-ті уродини. Радіопередача, яку веде сам один Прокіп Наумчук із допомогою невеликого гурту людей. Понад 20 осіб співпрацювало в передачі за тих 25 років. Понад 20 різних голосів заходило в наше приватне життя та говорило нам про сумні, радісні, великі і важливі події нашої громади.

Щодня...щодня... Ми тільки натискали ґудзичок, і пісня, чи слово приносили нам тепло, розраду, а часом сумна відстка про несподівану втрату друга витискала сльозу з наших очей.

На програмі „ Пісні Уктаїни" ми чуємо все: і практичні оголошення, і поради.

І пісню і слово визначних осіб, які відвідували Торонто, частини промов та доповідей з наших імпрез. І дитячу програму, і жарти, і вісті. І культурні новинки і згадки про наші національні свята, про творців нашої культури... А оголошення про наші імпрези! Скільки вони глядачів привели на залю, які, може, про ту імпрезу інакше й не знали б! Виступали на радіопередачі і поети, і дисиденти, і генерали, і...

Це був невидимий духовний контакт, який лучив нас, різних віком, професією, думанням, переконанням.

Все це ми мали готове та подане цілих 25 років. Тільки сядь та слухай. Чи в хаті, чи в авті, чи на „катеджу"...

А скільки з такою програмою праці, біганини, часу, підготовки, невидимої та невідомої для слухачів.

І тут хочеться погратулювати Прокопові Наумчукові, ініціятору і керівникові програми, та Вікторії Наумчук, 25-літній дикторці програми, як і всім колишнім та теперішнім працівникам та дикторам „ Пісні України", головно Борисові Дніпровому, Олені Глібович, Степанові Горлачеві і Дарії Резчинській. Ви росли і витримали 25 років. Від декількох років постійним коментатором на радіопрограмі „ Пісні України" є відомий колишній дисидент Валентин Мороз. Дай вам, Боже, сили і здоров'я і надалі. Слово тепер за слухачами.

Для відзначення цього ювілею створився Ювілейний комітет, його адреса: Radio Programme Song of Ukraine, P.O. Box 1, Station „V", Toronto, Ontario, Canada. M6R 3A4.

А тобі, 25-літня красуне, „ Пісне України", всі слухачі грімко бажають: Многая Літа!

Оксана Бризгун-Соколик

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в п'ятницю, 24-го лютого 1984 р., по довгій і тяжкій недузі, відійшла у Вічність, на 55-му році життя

наша Незабутня
ДОНЬКА, МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА, БРАТОВА І ТЕТА

бл. п.

ЕВГЕНІЯ СЕМЕНЮК

з дому ГОЛІЯН

ПОХОРОН відбувся 28-го лютого 1984 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
син — РОМАН з дружиною КАТЕРИНОЮ та донечкою МЕЛІСОЮ
батько — СТЕПАН ГОЛІЯН в Україні
брати —
РОМАН з родиною в Україні
ЗЕНОН з родиною в Англії
шваґрові:
ЕМІЛІЯ ЛОПАТИНСЬКА з родиною
АННА БАБИЧ з родиною в Канаді

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями,
що 4-го березня 1984 року,
по важкій і довгій недузі відійшла
від нас у Вічність
наша Найдорожча
МАМА і ТЕТА

бл. п.

Галина Мащак

з дому Галібей

уроджена у Львові, 7-го травня 1921 року

ПАНАХИДИ — будуть відправлені у вівторок, 6-го березня 1984 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Braun, Flint, Mich.

В четвер, 8-го березня 1984 р., о год. 7.30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Іст 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 9-го березня 1984 р., о год. 9-ій ранку з того ж заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, відтак на цвинтар Gate of Heaven, N.Y.

У глибокому смутку:
донька — МАРТА ДЖУЛІЯН з чоловіком ВІЛЬЯМОМ
син — АНДРІЙ з дружиною ПЕННІ
сестри:
ІРИНА КУЛЬЧИЦЬКА з чоловіком ТАРАСОМ і дітьми
ОЛЬГА БОБА з чоловіком ОСИПОМ і донькою
брат — ТАРАС ГАЛІБЕЙ з дружиною РУТОЮ і дітьми

Родина в Америці й Україні

День Української Незалежности в Олбані

Олбані, Н.Й. — Заходом Окружного Комітету Відділів УККА відбувся тут, в понеділок, 30-го січня 1984 року, Український День в Олбані. В будинку леґіслятури у „Велл", де відбуваються щорічні наші святкування, членки ОЖ ОЧСУ — Д. Свідерська, З. Білас, Е. Наболотний і С. Ґарбач, влаштували українську мистецьку виставку від 10-ої год. Крім мистецьких речей виставлено інформаційні матеріяли про Україну.

В год. 12.20 голова Окружного Комітету УККА, інж. Я. Спяк, відкрив святочне зібрання вступним словом про день української незалежности, вітаючи гостей.

Оркестра Ківені академії з Коговзу відіграла американський і український гимни. Отець Т. Гуманицький, парох Вотервліту, провів молитву за український нарід. Потім інж. Я. Спяк представив учасника визвольних змагань Івана Дурбака, стейтових сенаторів: Дж. Бруно, Ч. Кука, Г. Ферлі, Дж. Флина, В. Стейнфельдта, К. Бермана, М. Кнора, асамбліменів: Ю. Ліві, Н. Келлеґера, Р. Руґієра, М. Гінчі, В. Коннерса, М. Мекнулті, М. Габлока, К. Лейна, П. Танка, Дж. Тедіска, Б. ДеАндрея, В. Ларкіна, конґресмена Б. Ґілмана, вкінці головного радного УНСоюзу В. Кваса.

Українська танцювальна група „Зорепад" під мистецьким керівництвом маестро Роми Прийми-Богачевської виконала низку танців: гуцулку, коломийку і веснянку. В. Кошикар прочитав доповідь з нагоди 66-ліття проголошення української держави, про боротьбу українського народу в її обороні. Він з'ясував сучасне положення українського народу під московською окупацією, пригадав про голодомор у 1933 році, русифікацію, вкінці ствердив, що дух самостійности живе в українському народі. Цитатою з Універсалу Центральної Ради В. Кошикар закінчив свою доповідь. Інж. Я. Спяк прочитав проклямацію губернатора Квомо про день української незалежности.

Крім згаданого о. Т. Гуманицького, були о. митрат В. Андрушків з Коговзу, о. Б. Скасків з Трою, о. І Куліш з Гадзону та о. С. Джулі з Амстердаму. Прибув автобус з Кергонксону з гостями з Ґлен Спей, були гості з Рочестеру, Гадзону, Амстердаму, Скенектади й інших міст Олбанської округи, біля 400 осіб.

Після святкового зібрання відбулося прийняття, що його влаштували Євген і Анна Наболотні, В. Кошикар і В. Мокей при співпраці союзянок.

У сенаті молитву провів о. І. Куліш; сенатори спонзорували резолюцію про День Української Незалежности; секретар прочитав проклямацію губернатора Квомо.

В асамблеї молитву провів о. С. Джулі, секретар прочитав проклямацію губернатора Квомо. Промовляли асамблімени Гоблак, Гінчі, обидва українського роду, Тонка з Амстердаму й Пассананте з Ню Йорку. Українські ветерани тримали український і американський прапори. Телевізія й радіо звітували про цю подію.

І.Д.

АЯТОЛА ХОМЕЙНІ, ГОЛОВА ІРАНСЬКОГО уряду, відкинув пропозиції іракського уряду в справі закінчення ірано-іракської війни, яка вже ведеться 42 місяці, додаючи, що „ніхто не заключує миру з противником, який нібито хоче миру, але в тому самому часі вдаряє ножем у спину того, з ким веде переговори про мир". Тимчасом на фронті Іран мав зістрілити іракський літак біля Маймунських островів на північ від портового міста Базра. З другої сторони, Ірак подав, що його війська вбили 75 іранських вояків в 24-годинній битві та знищили ряд гармат, амуніційних складів і штаби двох полків іранської армії.

КОНҐРЕСМЕН ЛЕС АСПІН, ДЕМОКРАТ з Висконсину, голова підкомісії для військових справ в Палаті Репрезентантів, заявив, що американські збройні сили потребуватимуть набору більшої кількости жінок до військової служби, хіба що буде привернений примусовий набір до війська. Він підкреслив, що летунство потребує великої кількости жіночого персоналу. Приблизно 32 відсотки військових робіт для жінок відкриті сьогодні у морській фльоті. Потребують жінок також інші роди війська. У з'язку з переходом на компюторську систему і в деяких родах зброї цілковиту або частинну технологію жінки у війську стали необхідними.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Родиною в Україні і Приятелями, що 5-го березня 1984 р., на 72-му році життя відійшла у Вічність
наша Найдорожча ДОЧКА, МАМА, СЕСТРА і БАБУСЯ

бл. п. паніматка

ТАІСІЯ ШПІРУК

уроджена БОГДАНІВ

вдова по бл. п. о. прот. Павлові Шпірукові.

ПАНАХИДА за спокій душі буде відслужена в середу, 7-го березня 1984 р., о год. 7:30 веч. в Hines-Rinaldi Funeral Home, 11800 New Hampshire Ave., Silver Spring, Md.

ПОХОРОННА ВІДПРАВА в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія, в четвер, 8-го березня 1984 року, о год. 11-ій перед полуднем і ПОХОРОН на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
мама — ОЛЕНА БОГДАНІВ
дочка — ОКСАНА КОРАЛЕС з чоловіком д-ром АЛЬФОНСОМ і синами МАРКОМ і РИШАРДОМ
дочка — МАРІЯ КУЛІЙ з чоловіком ВІКТОРОМ і синами ЮРІЄМ ОЛЕГОМ і ПАВЛОМ
брат — д-р ВІТАЛІЙ БОГДАНІВ з дружиною ОЛЕКСАНДРОЮ і сином ВОЛОДИМИРОМ
тітка — ЗІНАЇДА ФІЛІПОВ
двоюрідний брат — ЮРІЙ ФІЛІПОВ з дружиною ОЛЕНОЮ і синами АНДРІЄМ і ПЕТРОМ

„Союзівка на вакаціях"!

З ОГЛЯДУ НА ВАКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ „СОЮЗІВКИ"

СОЮЗІВКА ЗАКРИТА

від 1-го березня до 1-го квітня 1984 р.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСоюзу в НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

повідомляє, що

в неділю, 18-го березня 1984 р., о год. 3-ій по пол. в залі української католицької церкви св. Володимира, Venzel Terr., Stamford, Conn.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

з таким порядком нарад:

1. Відкриття і вибір Президії
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів
3. Звіти Управи і Контрольної Комісії
4. Дискусія над звітами
5. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії
7. Доповідь УЛЯНИ ДЯЧУК, головного касира УНСоюзу
8. Запити до представника УНСоюзу
9. Затвердження пляну праці на 1984 рік
10. Внески і запити

До участи в яких запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи та конвенційні делеґати наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 84, 101, 138, 207, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414

У зборах візьме участь:

Уляна Дячук, головний касир УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Проф. ІВАН ТЕЛЮК, *почесний голова*
Д-р МИХАЙЛО СНІГУРОВИЧ, *голова*
ТАРАС СЛИВІНСЬКИЙ, *секретар*
ВАСИЛЬ ДОБЧАНСЬКИЙ, *касир*

Рочестер, Н. Й.

В суботу, 24-го березня 1984 р., о год. 10:30 ранку в залі Українського Народного Дому при 831 Джозеф Авеню, РОЧЕСТЕР, Н. Й.

відбудеться

СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

з такою програмою:

1. Значення вишколу секретарів-організаторів;
2. Основи життьового забезпечення;
3. Наш „товар" роди Союзового забезпечення;
4. Обов'язки секретарів Відділів;
5. Як здобувати членів (Психологія забезпеченевої акції)

Доповідають на курсі:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Степан Гавриш, головний організатор УНС

До участи в курсі зобов'язані всі секретарі й інші відділові урядовці. Також запрошується до участи всіх тих громадян, а головно молодь, які хотіли б працювати для УНСоюзу.

В часі перерви, під час курсу СПІЛЬНА ПЕРЕКУСКА

По полудні, о год. 4-ій, у цій самій залі

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС у РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

до участи в яких запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи, представники Відділів та конвенційні делеґати наступних Відділів:

36, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367 та 437

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Відчитання протоколу з минулих Річних Зборів
4. Звіти членів Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і їх прийняття
6. Вибір Управи і Контрольної Комісії
7. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА, головного секретаря УНС
8. Запити до представників Екзекутиви
9. Схвалення пляну праці на біжучий 1984 рік
10. Внески і запити
11. Закриття Зборів

У зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Степан Гавриш, головний організатор УНС
Володимир Гавриляк, головний радний УНС

Константин Шевчук, *почесний голова*
В. Гавриляк, *голова*
Д. Пристай, *секретар*
М. Липак, *касир*

Українська Федеральна Кредитова Кооператива

САМОПОМІЧ

в Дітройті

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 1-го квітня 1984 року в залі Українського Культурного Центру 26601 Раєн, Воррен, Миш.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття
2. Відчитання протоколу з останніх Річних Загальних Зборів
3. Звіти Дирекції й Комісій
4. Дискусія над звітами
5. Внески і запити
6. Вибори
7. Закриття

По Загальних Зборах відбудеться

БЕНКЕТ

у головній залі Центру

В мистецькій частині виступить *баритон* **МИКОЛА ФАБРИКА**

Квитки на бенкет в ціні 10 дол. від особи та 8 дол. для емеритів і студентів до набуття в усіх бюрах кредитівки до 26-го березня 1984 р.

Увага! Бостон й околиця! Увага!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу стейтів Массачусетс і Мейн

повідомляє, що

в суботу, 24-го березня 1984 р., о год. 6-ій веч. в залі Української Католицької Церкви при 148 Форест Гілс вул., ДЖЕМЕЙКА ПЛЕЙНС, Масс.

відбудуться

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

в яких зобов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати і Відділові Урядники таких Відділів УНС:

178 в Манчестер, 181 Топшан, Мейн, 224 Сейлем і 238, 307, 374 в Бостоні

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Відчитання протоколу з минулих Річних Зборів
4. Звіти членів Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і їх прийняття
6. Вибір Управи і Контрольної Комісії
7. Слово члена Головного Уряду **д-ра Мирона Куропася,** заступника головного предсідника УНС
8. Запити до члена Головного Уряду
9. Схвалення пляну праці на біжучий 1984 р.
10. Внески і запити
11. Закриття нарад

д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ

Володимир Гетьманський, *голова*
Дмитро Ґалонзка, *секретар*
Дмитро Мельник, *касир*

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Округи Лігай Веллі, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

відбудуться

у неділю, 4-го березня 1984 р., о год. 3-ій по пол. в залі Української Католицької Церкви
1826 Kenmore Avenue, BETHLEHEM, Pa.

з слідуючим порядком нарад:

1. Відкриття
2. Вибір президії
3. Відчитання протоколу з останніх Річних Зборів
4. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Доповідь головного організатора СТЕПАНА ГАВРИША
9. Схвалення пляну праці на 1983 рік
10. Внески і запити
11. Закриття зборів

До участи в зборах є запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи та конвенційні делеґати наступних Відділів:

44, 46, 47, 48, 124, 137, 143, 144, 147, 151, 288, 318, 369 і 438

У Зборах візьмуть участь:

Степан Гавриш, головний організатор УНС
Анна Гарас, головна радна УНС

По нарадах буде ПЕРЕКУСКА

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Михайло Колодруб, *почесний голова*
Анна Пипюк, *почесна голова*
Анна Гарас, *голова*
Дмитро Мушастий, *касир*
Стефан Муха, *секретар укр. мови*
Анна Строт, *секретарка анг. мови*

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

З нагоди...

Закінчення зі ст. 2.

нальним. Тому наші школи, організації молоді й батьки повинні зацікавитися цим модерним способом навчання цієї історії.

„Історією України в кольорових образках" дотепер зацікавилися українські поселення в ЗСА, Канаді, Австралії, Европі, Бразилії, Аргентині та інших країнах. Американська Пенсильванська шкільна влада не тільки закупила цю історію І. Струка з касетками, але й видала обіжник і позволення на висвітлення цієї книжки в американських школах Пенсильванії. Автор цих рядків уважає, що кожна українська родина повинна мати в своєму домі цей цінний набуток української науки.

У цьому році кінчається нашому шановному ювілятові 85 років життя. Таке довге і багатоплідне життя робить свій відповідний вплив навіть на здорову людину, одначе наш ювілят не звертає уваги, не здає зброї, але далі успішно і активно працює, прочитуючи американську пресу або найновіші видання американських видавництв, щоб відповідно реагувати на фальшиві відомості про Україну.

Зважаючи на свій вік, здоров'я і нещасливий випадок, який підірвав йому силу, І. Струк уважає, що він мусить колись перервати свою педагогічну й інформаційну працю. Але щоб після такої перерви не залишилася порожнеча, він з'єднується разом із своїми співробітниками з Науково-Дослідним Товариством Української Термінології (НДТУТ), щоб в організаційній системі НДТУТ разом з членами НД—ТУТ продовжувати розпочату ним працю дальшого інформування американців про Україну і розповсюджувати „Історію України в кольорових прозірках". Українська Інформаційна Служба в системі НДТУТ стає його відділом, а Іван Струк залишається головою цього відділу.

Автор цих рядків уважає, що рішення нашого довголітнього ювілята є наскрізь раціональне і корисне для тяглости ідеї і діяльности колишньої УІСлужби, а також для добра української справи.

Сподіваємося, що ювілят у доброму здоров'ї проживе ще довгі літа і успішно працюватиме в напрямі правильної інформації про Україну. Я цілком певний, що ювілят дуже тішився б, якби читачі цих рядків вислали йому гарне поздоровлення.

● РОЗШУКИ ●

ПОШУКУЮ ШВАҐРА

ОЛЕКСУ КІНДРАТИШИНА

Він працював у Бориславі у пекарні. Його забрали німці до війська. Він був одружений зі Стефкою Товарніцькою. Хто знає про нього або сам, прошу писати на адресу:

IWAN STAROBRANSKY
2339 Alpha Street
Lansing, Mich. 48910